

DETERMINACIJA NAJBOLJIH OPRAŠIVAČA ZA SORTU TREŠNJE 'CANETOVA'

Institut za voćarstvo, Čačak, Kralja Petra I br. 9, 32000 Čačak, Republika Srbija

Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Nemanjina 6, 11080 Zemun, Republika Srbija

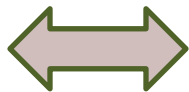
Institut za primenu nauke u poljoprivredi, Bulevar despota Stefana 68b, 11000 Beograd, Republika Srbija

**Istraživanja su finansirana sredstvima
Fonda za nauku Republike Srbije
(GRANT No. 7739716)**

'Canetova' (S_5S_6), IG XV

'Burlat' (S_3S_9), IG XVI

'Lapins' (S_1S_4 '), samooplodan genotip

'Rita' (S_5S_{22}), IG '0' - univerzalni oprašivač

Istraživanje je sprovedeno tokom dvogodišnjeg perioda (2023–2024)

Proizvodni zasad trešnje, Trbušani, Čačak

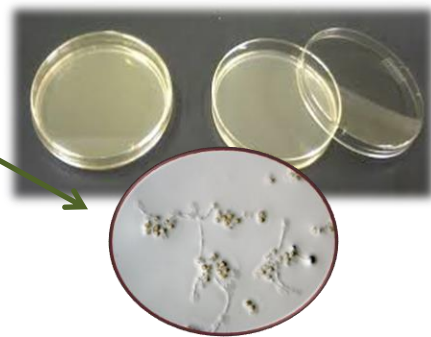
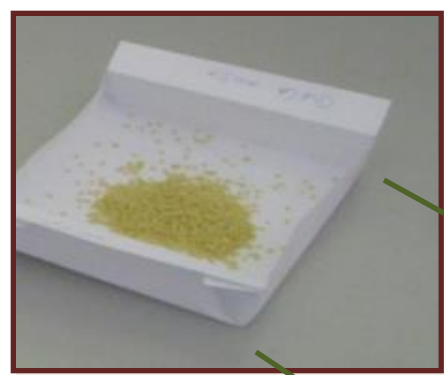

**Priprema polena
potencijalnih oprašivača**

**Emaskulacija
cvetova sorte
'Canetova'**

❖ Određena je klijavost polena navedenih potencijalnih oprašivača (test klijavosti polena *in vitro* na agarozno-saharoznoj podlozi)

❖ Oprašivanje emaskuliranih cvetova sorte 'Canetova' u sledećim kombinacijama:

'Canetova' × 'Burlat'
'Canetova' × 'Lapins'
'Canetova' × 'Rita'

≈ 500 cvetova po kombinaciji

❖ Istraživanjima je bila obuhvaćena i varijanta slobodnog oprašivanja sorte trešnje 'Canetova'

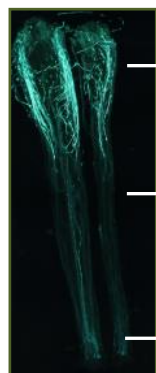

❖ Prikupljanje uzoraka za mikroskopiju - trećeg, šestog i desetog dana po oprašivanju prikupljeno je po 30 tučkova sorte 'Canetova' iz svake kombinacije oprašivanja, stavljeno u FPA fiksativ i čuvano na 4° C

❖ Praćene su srednje dnevne temperature, kao i minimalne i maksimalne temperature deset dana pred početak cvetanja i jedanaest dana nakon punog cvetanja sorte 'Canetova'

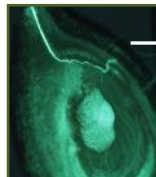
❖ Broj polenovih cevčica (prosek za sva tri termina)

→ Gornja trećina

→ Srednja trećina

→ Baza

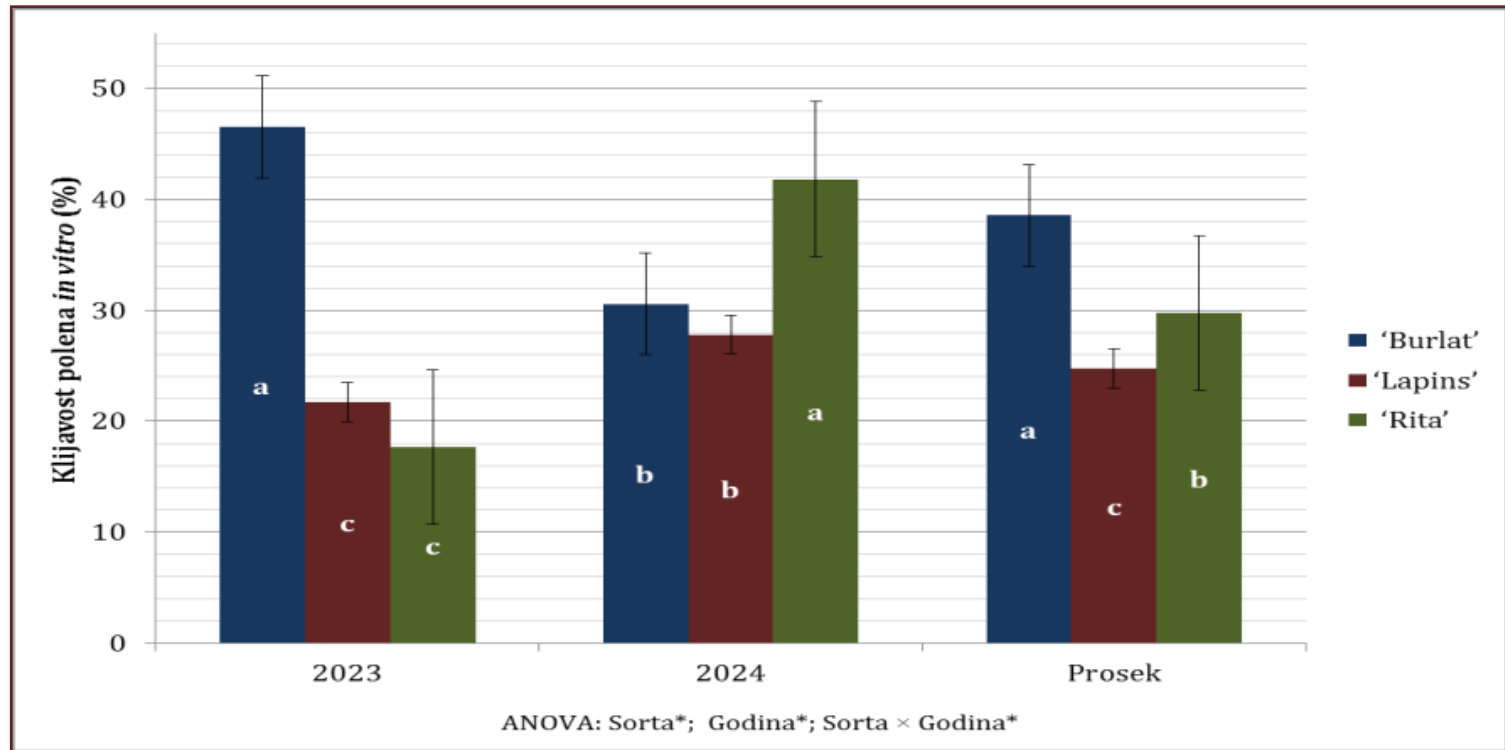
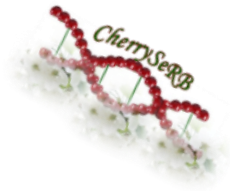
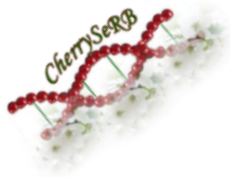
→ Plodnik

❖ Dinamika rasta polenovih cevčica *in vivo* - procenat tučkova sa prodorom najduže polenove cevčice do određenog dela stubića ili plodnika trećeg, šestog i desetog dana nakon oprašivanja

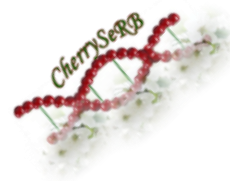

❖ Finalno zametanje plodova

$$FZP = \frac{\text{Broj plodova}}{\text{Broj cvetova}} \times 100$$

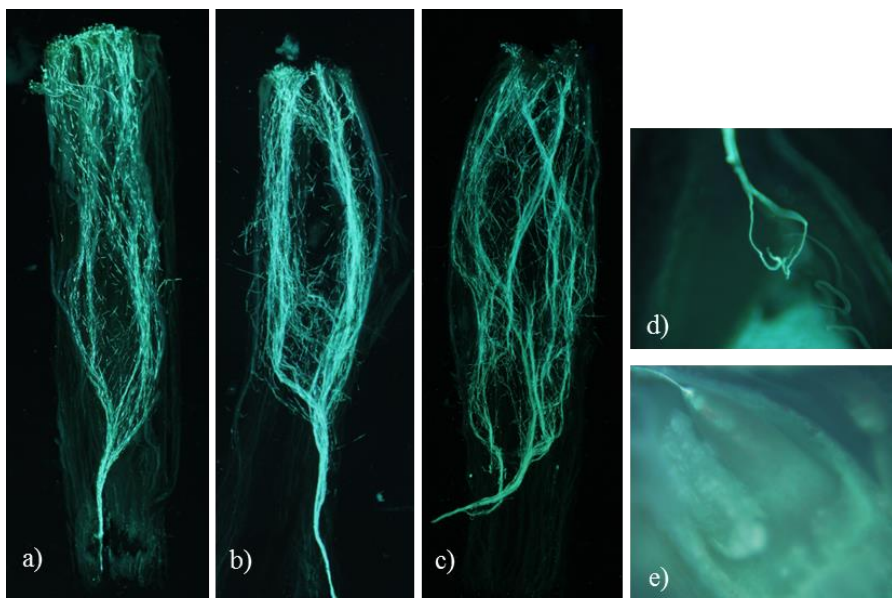

Klijavost polena *in vitro* potencijalnih oprašivača

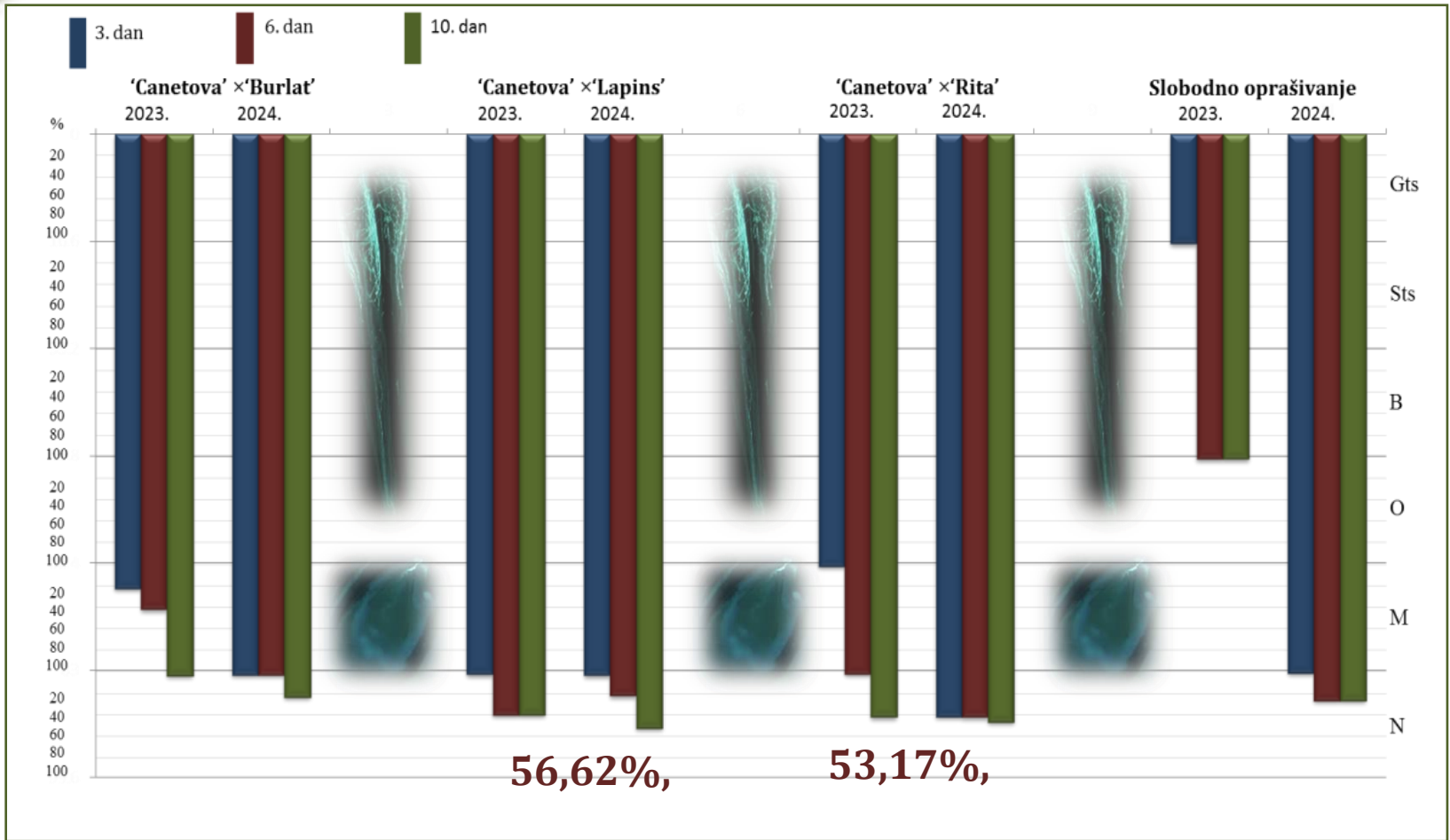
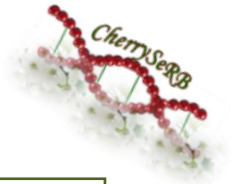
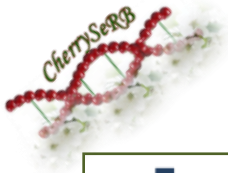

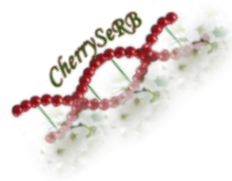
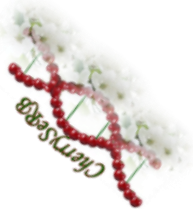
	Broj polenovih cevčica			
	Gornja trećina stubića	Srednja trećina stubića	Baza stubića	Plodnik
A (varijanta oprašivanja)				
'Canetova' × 'Burlat'	➡ 33,78±8,55 a	➡ 19,98±3,21 a	➡ 10,94±1,12 a	2,76±1,20 b
'Canetova' × 'Lapins'	30,87±9,36 b	18,12±1,65 a	8,38±0,45 c	2,34±0,18 c
'Canetova' × 'Rita'	30,51±9,86 b	19,62±2,85 a	9,92±1,57 b	➡ 3,18±0,48 a
'Canetova' SO	➡ 23,13±12,31 c	➡ 13,11±9,82 b	➡ 4,56±2,55 d	➡ 1,15±1,09 d
B (godina proučavanja)				
2023. godina	33,10±12,75a	16,93±7,80 b	7,79±3,63 b	2,50±1,53 a
2024. godina	26,04±5,64 b	18,47±2,78 a	9,10±1,87 a	2,22±0,43 b
A	*	*	*	*
B	*	*	*	*
A × B	*	*	*	*

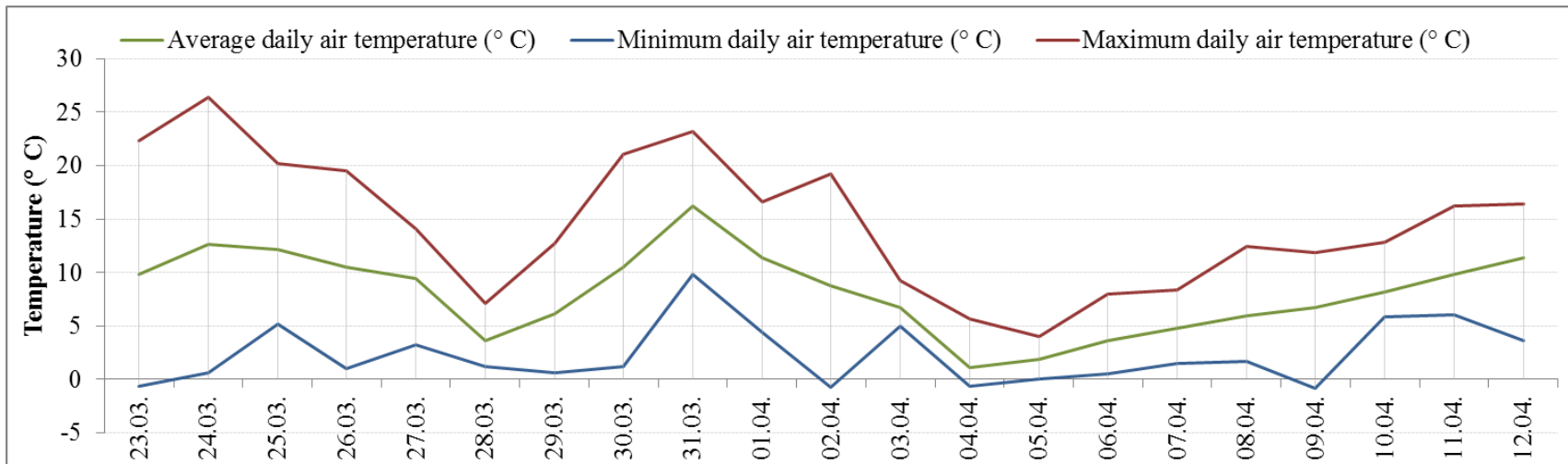
a - stubić 'Canetova' × 'Burlat'
b - stubić 'Canetova' × 'Lapins'
c - stubić 'Canetova' × 'Rita'
d - specifičan rast polenovih cevčica, slobodno oprašivanje
e - prodor polenovih cevčica u nucelus, slobodno oprašivanje

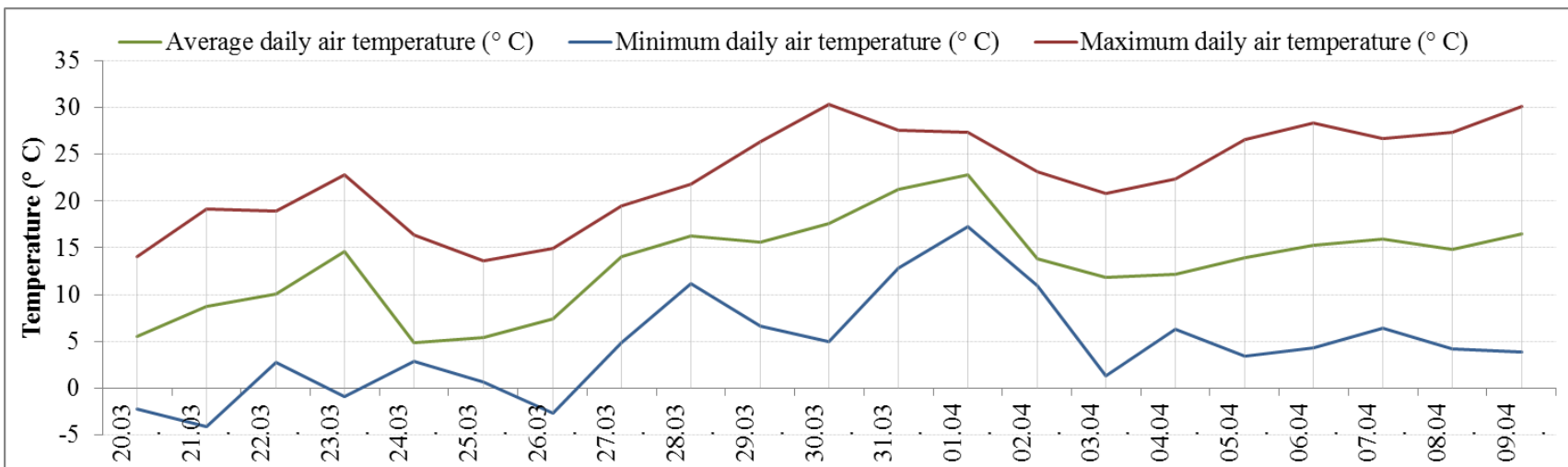
Dinamika rasta polenovih cevčica *in vivo*

Temperature u periodu cvetanja

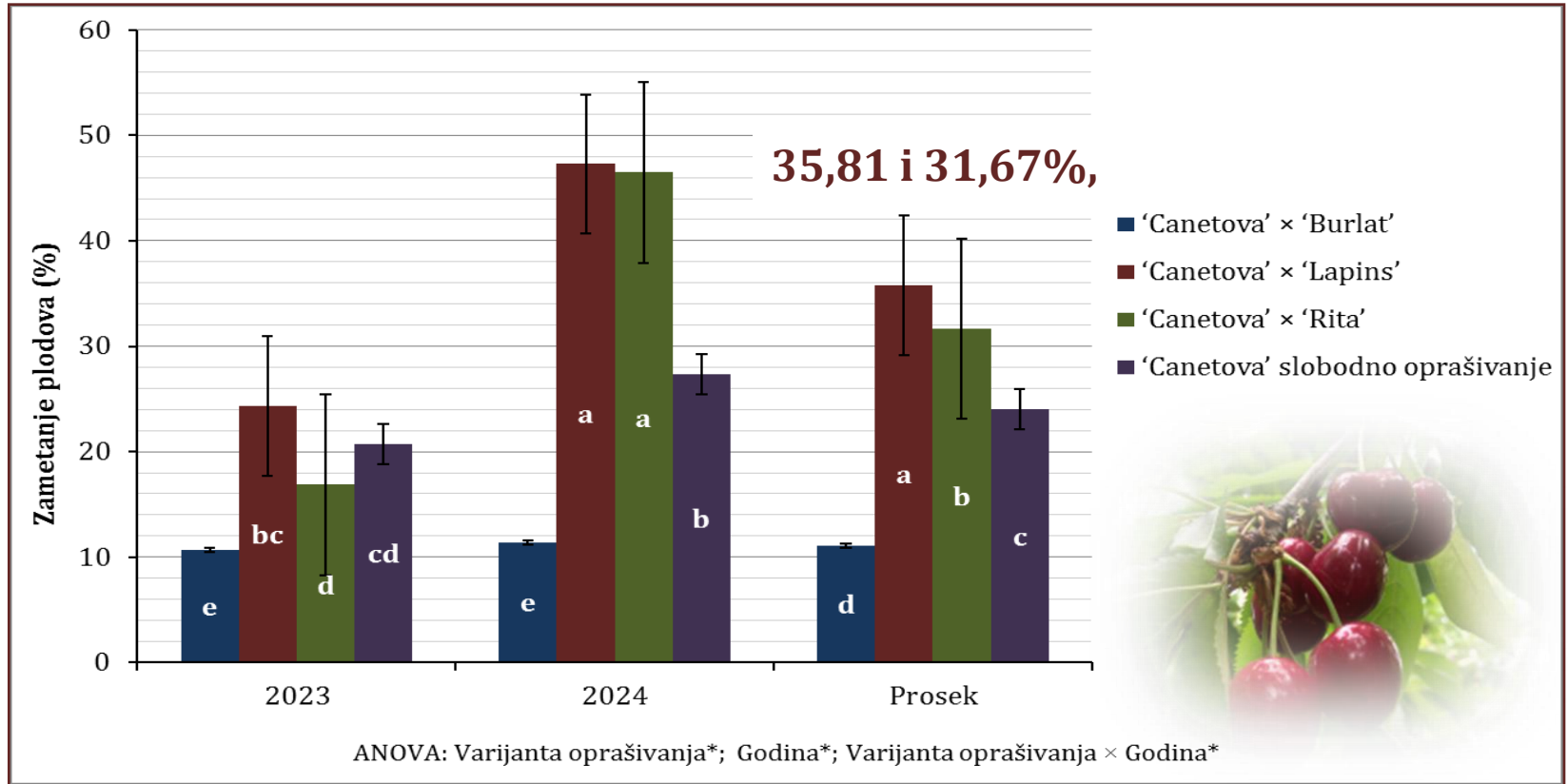
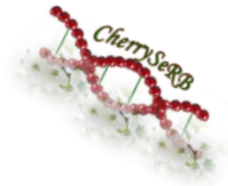
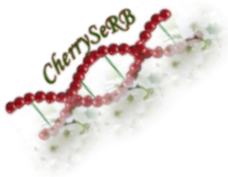

2023.

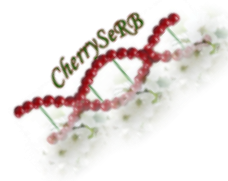

2024.

Finalno zametanje plodova

HVALA NA PAŽNJI
